

OBSAH

NEUROLOGIE	13
1 OBECNÁ NEUROLOGIE	15
1.1 Stručný přehled anatomie, fyziologie a patofyziologie nervové soustavy	15
1.1.1 Hřebetní mícha	16
1.1.1.1 Motorické mišní syndromy	18
1.1.1.2 Senzitivní mišní syndromy	20
1.1.2 Mozkový kmen	21
1.1.2.1 Prodloužená mícha	21
1.1.2.2 Most Varolův	22
1.1.2.3 Střední mozek	23
1.1.2.4 Mezimozek	24
1.1.2.4.1 Talamus	24
1.1.2.4.2 Hypotalamus	24
1.1.2.5 Retikulární formace mozkového kmene	25
1.1.3 Přední (velký) mozek	26
1.1.3.1 Frontální lalok	26
1.1.3.2 Parietální lalok	27
1.1.3.3 Temporální lalok	27
1.1.3.3.1 Příznaky postižení temporálního laloku nedominantní hemisféry	28
1.1.3.3.2 Příznaky postižení temporálního laloku dominantní hemisféry	28
1.1.3.4 Okcipitální lalok	29
1.1.3.5 Střední gyry	29
1.1.4 Subkortikální motorická regulace	30
1.1.4.1 Mozeček	31
1.2 Hlavní neurologické syndromy	32
1.2.1 Syndrom spastický	33
1.2.2 Syndrom periferní	33
1.2.3 Syndrom hypotonický	34
1.2.4 Syndrom poruchy subkortikální regulace	34
1.2.4.1 Syndrom dyskinetický	34
1.2.4.2 Syndrom akineticko-rigidní	35
1.2.5 Syndrom mozečkový	35
1.2.5.1 Syndrom paleocerebelární	35
1.2.5.2 Syndrom vermální (flokulonodulární)	35
1.2.5.3 Syndrom neocerebelární	36
1.2.6 Syndromy lebních jam	36
1.2.6.1 Syndrom přední jámy lební	36

1.2.6.2	Syndrom střední jámy lební	36
1.2.6.3	Syndrom zadní jámy lební	36
1.3	Neurologické vyšetření	37
1.4	Pomocná vyšetření v neurologii	40
1.4.1	Metody klinické	41
1.4.1.1	Podrobné vyšetření citlivosti	41
1.4.1.2	Vyšetření mozečkové	41
1.4.1.3	Vyšetření primitivní lokomoce	41
1.4.1.4	Vyšetření diskriminace dvou bodů	41
1.4.1.5	Vyšetření praxe a gnóze	41
1.4.2	Metody biochemické	41
1.4.3	Metody radiologické	44
1.4.4	Metody elektrodiagnostické (elektrofyziologické)	49
1.4.5	Metody histologické	52
2	SPECIÁLNÍ NEUROLOGIE	53
2.1	Expanzívní onemocnění centrální nervové soustavy	53
2.1.1	Nitrolební expanzívní onemocnění	53
2.1.1.1	Nitrolební nádory	53
2.1.1.1.1	Nádory supratentoriální	53
2.1.1.1.2	Nádory infratentoriální	54
2.1.1.2	Nenádorová nitrolební onemocnění	55
2.1.2	Nitropáteřní expanzívní onemocnění	56
2.2	Úrazová onemocnění hlavy a páteře	57
2.2.1	Úrazová a poúrazová onemocnění hlavy (mozku)	57
2.2.1.1	Otřes mozku	57
2.2.1.2	Kontuze mozku	57
2.2.1.3	Komplikace úrazových onemocnění hlavy	60
2.2.1.3.1	Epidurální (extradurální) hematom	60
2.2.1.3.2	Subdurální hematom	60
2.2.1.3.3	Subarachnoidální krvácení	61
2.2.1.3.4	Intracerebrální krvácení	61
2.2.1.3.5	Edém mozku a konusové příznaky	61
2.2.1.4	Poúrazová onemocnění mozku	62
2.2.1.4.1	Postkomoční stav	63
2.2.1.4.2	Poúrazová epilepsie	63
2.2.1.4.3	Poúrazová arachnoiditida	63
2.2.1.4.4	Poúrazová psychogenní nadstavba	63
2.2.2	Úrazová onemocnění páteře a míchy	63
2.3	Cévní onemocnění nervové soustavy	65
2.3.1	Chronická cévní onemocnění centrální nervové soustavy	65

2.3.2	Náhlé cévní příhody	65
2.3.3	Venózní záněty	67
2.3.4	Mišní cévní nemoci	68
2.4	Zánětlivá onemocnění nervové soustavy	68
2.4.1	Meningitidy	68
2.4.1.1	Akutní hnisavé meningitidy	68
2.4.1.2	Akutní nehnisavé meningitidy	69
2.4.1.3	Chronické meningitidy — arachnoiditidy	70
2.4.2	Encefalitidy (a encefalomyelitidy)	71
2.4.2.1	Virové encefalitidy	71
2.4.2.2	Toxiinfekční encefalitidy	73
2.4.2.3	Chronické a subchronické encefalitidy	75
2.4.3	Myelitidy a polyradikuloneuritidy	76
2.4.4	Polyneuritidy	78
2.5	Specifické záněty nervové soustavy	79
2.6	Degenerativní (systémová) onemocnění nervové soustavy	80
2.6.1	Provazcová degenerativní onemocnění	80
2.6.2	Degenerativní onemocnění bazálních ganglií	82
2.6.3	Nezařaditelná systémová onemocnění	84
2.7	Metabolická onemocnění centrální nervové soustavy	85
2.8	Demyelinizující onemocnění	87
2.8.1	Roztroušená skleróza	87
2.8.2	Leukodystrofie	88
2.9	Záchvatová onemocnění (epileptický okruh)	89
2.9.1	Epilepsie primárně generalizované	90
2.9.2	Parciální epilepsie	91
2.10	Onemocnění periferních nervů	94
2.10.1	Postižení obličejoých nervů	94
2.10.2	Postižení periferních nervů na horních končetinách	95
2.10.3	Postižení periferních nervů na dolních končetinách	95
2.11	Svalová onemocnění — myopatie	96
2.12	Onemocnění nervosvalového převodu	99
2.12.1	Myastenie	99
2.12.2	Myotonie	100
2.12.2.1	Vrozená myotonie	100
2.12.2.2	Dystrofická myotonie	101
2.12.3	Periodická familiární obrna	101
2.13	Onemocnění nosného aparátu	101

2.14	Bolesti hlavy	103
2.15	Onemocnění vegetativní nervové soustavy	104
3	DĚTSKÁ NEUROLOGIE.	106
3.1	Obecná dětská neurologie	106
3.1.1	Vývojové pojetí dětské neurologie	106
3.1.2	Vývoj hybnosti	108
3.1.2.1	Stadium holokinetické	108
3.1.2.2	Stadium monokinetické	109
3.1.2.3	Stadium dromokinetické	109
3.1.2.4	Stadium kratikinetické	110
3.1.3	Funkční vývoj centrální nervové soustavy od druhého do šestého roku	110
3.1.4	Vývojové syndromy	111
3.2	Speciální dětská neurologie	112
3.2.1	Dětská mozková obrna	112
3.2.1.1	Spastické formy dětské mozkové obrny	114
3.2.1.2	Nespastické formy dětské mozkové obrny	117
3.2.2	Vývojové anomálie centrální nervové soustavy	119
3.2.3	Malá mozková postižení	124
3.3	Sociální aspekty dětské neurologie	126
PSYCHIATRIE.		127
1	OBECNÁ DĚTSKÁ PSYCHIATRIE	130
1.1	Duševní zdraví a psychická porucha	130
1.2	Příznaky psychických poruch	134
1.3	Příčiny a klasifikace psychických poruch	139
2	SPECIÁLNÍ DĚTSKÁ PSYCHIATRIE (S PŘEVAHOU PSYCHOPATOLOGIE)	145
2.1	Psychózy dětského věku	145
2.1.1	Symptomatické psychózy	145
2.1.2	Endogenní psychózy	147
2.1.2.1	Schizofrenie v dětství a v adolescenci	147
2.1.2.2	Maniodepresivní psychóza v dětství a v adolescenci	150
2.2	Psychogenní poruchy a neurózy	151
2.2.1	Situáční psychogenní poruchy	151
2.2.2	Reaktivní psychické poruchy	152
2.2.3	Neurotické poruchy	153
2.2.3.1	Psychogenní a neurotické projevy v tělesné oblasti	156
2.2.3.2	Psychogenní a neurotické projevy v psychické oblasti	158

2.3	Depresívni stavy u dětí	162
2.4	Psychosomatické poruchy	166
2.5	Poruchy chování	171
2.6	Lehká mozková dysfunkce a hyperaktivní syndrom	
2.7	Poruchy učení	179
2.7.1	Specifické poruchy učení	180
2.8	Poruchy mentální úrovně	181
2.8.1	Mentální retardace	182
2.8.2	Demence	188
2.9	Poruchy vývoje osobnosti a psychopatie	189
3	SPECIÁLNÍ DĚTSKÁ PSYCHIATRIE (S VÝZNAMNÝM PODÍLEM SOCIÁLNÍ PATOLOGIE)	193
3.1	Důsledky psychické deprivace a týrání dítěte pro vývoj jeho osobnosti	193
3.1.1	Psychická deprivace	193
3.1.2	Týrání dětí	195
3.2	Dissocialita a delinkvence	197
3.3	Závislost na alkoholu a drogách	201
3.4	Suicidální chování	203
3.5	Dysfunkce rodinného systému a psychická porucha	207
4	SPECIÁLNÍ DĚTSKÁ PSYCHIATRIE — PRAKTICKÉ OTÁZKY OBORU	212
4.1	Zásady terapie psychických poruch	212
4.1.1	Biologické léčebné prostředky	212
4.1.2	Psychologické léčebné prostředky	213
4.1.2.1	Psychologický přístup	213
4.1.2.2	Psychoterapie	214
4.1.2.3	Socioterapie	217
4.1.2.4	Sociální rehabilitace a reeduкаce	217
4.2	Organizace psychiatrické péče	218
	SLOVNÍČEK	221
	LITERATURA	229